

545.817

VILÁG PROLETÁRIJAI EGYESÜLJETEK!

HAJDÚ- BIHARI

XLII. ÉVFOLYAM
131. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1985. VI. 6.
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

Közérdekű kérdések fórumai voltak

Tizenhat választási gyűlést tartottak a megyében

Választási törvényünk lehetővé teszi, hogy a megválasztott képviselőjelöltek a jelölőgyűléseken kívül egyéb fórumon is találkozzanak a választópolgárokkal, ismertessék programjukat, elképzeléseiket. Ezt a célt szolgálják a választói gyűlések, amelyek az elmúlt hetekben zajlottak. Ezenkívül rétegtalálkozásokon is lehetőség volt arra, hogy a lakosság még jobban megismerje képviselő- és tanácsstagjelöltjeit.

A megyében 16 választói gyűlést tartottak, Debrecenben, Nyírcsádon, Monostorpályiban, Bagamérban, Hadháztégláson, Egyeken, Balmazújvároson, Hajdúböszörményben, Polgáron, Hajdúszoboszlón, Kabán, Nagyrábén, Biharnagybajomban, Berettyóújfaluban, Váncsodon és Csókmón. Valamennyi választási gyűlésen több száz ember vett részt, a kisebb településeken azonban a helyi adottságok természetesen befolyásolták a résztvevők számát is.

Ezek a fórumok lehetőséget biztosítottak arra, hogy a lakosság még szélesebb rétege ismerje meg a képviselőjelölteket, azok is, akik a jelölőgyűléseken esetleg nem tudtak elmenni. Így a képviselőjelöltek ismét bemutakoztak, szövegezték közéleti tevékenységükről és a helyi problémák ismeretében elképzeléseiket is változták. A helyi gondoknak megfelelően szóba került a lakosság alapellátása és az

Magyarországra látogat a svéd miniszterelnök

Lázár Györgynek, a Minisztertanács elnökének meghívására a közeli napokban hivatalos látogatásra hazánkba érkezik Olof Palme, a Svéd Királyság miniszterelnöke. (MTI)

Lázár György fogadta a kínai gépipari minisztert

Lázár György, a Minisztertanács elnöke szerdán a Parlamentben fogadta Csou Csien-nan kínai gépipari minisztert, aki a Magyar-Kínai Gazdasági, Kereskedelmi és Műszaki-Tudományos Együttműködési Bizottság megalakulása alkalmából, küldöttség élén tartózkodik hazánkban. A szíves légkörű megbeszélésen részt vett **Hetényi István** pénzügyminiszter, a bizottság magyar tagozatának elnöke, jelen volt **Ma Lie**, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete. (MTI)

ÚJ LÉTESÍTMÉNYEK Az ópusztaszeri emlékbizottság ülése

Szerdán ülést tartott Szegezen az ópusztaszeri emlékbizottság **Losonczy Pálnak**, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, az Elnöki Tanács elnökének vezetésével. A nemzeti történelmi emlékpark fejlesztésével foglalkozó — országos és helyi szervek vezetőiből álló — testületet **Szabó G. László**, a bizottság titkára, a Csongrád megyei Tanács elnökhelyettese tájékoztatta az 1980-ban tartott előző ülésen hozott határozatok végrehajtásáról.

Elmondta, hogy az egykori szeri pusztán létesített emlékhely egyre nagyobb látogatottságnak örvend. Tavaly több mint 200 ezer érdeklődő kereste fel, az idén pedig már eddig 50 ezer volt

a látogatók száma. Az elmúlt öt év során a nemzeti történelmi emlékpark új díszes bejáratot kapott, ahol elhelyezték **Tóth Valéria** Munkácsy-díjas szobrászművész impozáns domborművét. A park műzeumi főépületét, amely majd helyet ad a Feszty-körképnek és különféle kiállításoknak, 1982 óta folyamatosan építik. A park skanzenje öt esztendő alatt csongrádi és mártélyi halásztanyával, egy alföldi tanyai iskolával, a tápei túzóltószertartással, a század eleji tanyai olvasókóri helyiséggel, kovács- és bogrnáműhellyel gazdagodott. Befejezés előtt áll egy régi falusi szatócsbolt és pékség, elkezdődött egy régi községháza és postahivatal építése.

Folytatódik a feltárt és romkertként már bemutatott szeri monostor környékének régészeti feltárása is.

Az ülésen hangsúlyozták, hogy az emlékpark eddigi kiépítése nem valósulhatott volna meg a társadalmi szervek és országos testületek, a minisztériumok, a Csongrád megyei Tanács hathatós anyagi támogatása, a szocialista brigádok sok millió forintot érő társadalmi munkája nélkül. Az önkéntes munkások jutalmazására az emlékbizottság elhatározta. Az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark Fejlesztéséért emléklapok és emlékérem alapítását.

Az elnök **Losonczy Pál** zárszava után a bizottság tagjai Ópusztaszerre utaztak, ahol megtekintették az emlékpark új létesítményeit. (MTI)

Világbanki kölcsön

Tóth László közlekedési államtitkár a magyar állam nevében 75 millió dollár összegű világbanki kölcsönnyújtásról szóló megállapodást írt alá Washingtonban közlekedésfejlesztésre. Ez a harmadik világbanki kölcsönmegállapodás ebben a pénzügyi évben. A 80 millió dolláros integrált állattenyésztési és feldolgozási, illetve a 73 millió dolláros flomvegypari kölcsönt április végén írták alá.

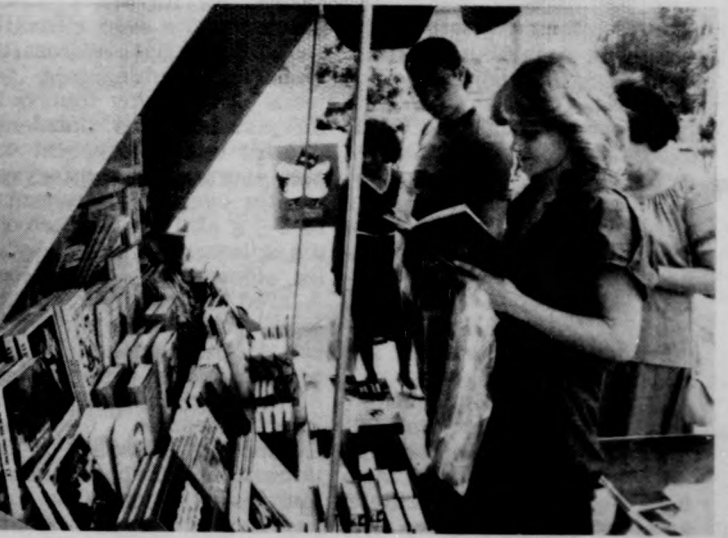
GYORSMÉRLEG A SÁTRAK KÖRNYÉKÉRŐL

Véget ért az ünnepi könyvhét

Hivatalosan június ötödikén befejeződött az idei könyvhét: a valóság persze az, hogy a sátrakat, pavilonokat, a könyvekkel rakott polcokat meg ugyanúgy megtaláljuk a könyvtárban, a könyvtéren, mint az ünnepi könyvhét „legális” napjaiban. Pontos mérleget még nem készíthetünk az elmúlt hat napról, a szemlélődő könyvek között böngező kíváncsiak azonban feltétlenül érzékelhetik néhány jellegzetességet. Például, hogy az idén szűkebbre, rövidebb idejűre szabott eseményen mintha a tolongás sem lett volna akkora, mint a korábbi években volt. Hogy a polcokról egy percre sem fogyott ki a könyv: sem a sikerkönyvek, sem a kis példányszámú, reprezentatív kiadványok. Hogy — furcsa, de természetesen ellentétként — az idén kevesebb könyv került a sátrakra.

Mindenknek megvan a már korábban is pontosan ismert oka: a kiadók, az új könyvheti programtervezetnek megfelelően, valóban kevesebb kötetet jelentettek. Ez már utólagos tapasztalat: ez nem jelentette azt, pedig ez is a programtervezetben szerepelt, hogy a mennyiségi csökkenés minőségi erősödéssel járt volna együtt. A magyar próza művekre ez kevésbé érvényes, a szakos könyvheti antológiákra (*Szép versek, Körkép, Rivalda, Irószemmel*) viszont annál inkább. Kevés világirodalmi művel találkoztunk és még kevesebb gyermek- és ifjúsági művel. Ez utóbbiak esetében három, valóban könyvheti könyv várta az ifjabb korosztályt megengedhetetlenül kevéssel: ez a kiadói álláspont az olvasóvá nevelés alapelveivel ellenkezik. Hogy nem volt könyvhiány, annak a nagyobb példányszám a magyarázata: a sikerkönyveknek számító *Femina* és *Labirintus* sorozat darabjait sem kellett pulat alól megszerezniük az élelmesebbeknek. Az viszont sajnálatos tény, hogy bár Debrecen az országos megnyitókán kiemelt helyet kapott a könyvheti programokból, a szomszédos országok magyar nyelvű kiadvainak termékeiből jóformán semmit nem lehetett kapni: a megnyitóra mutatónba felállított egyetlen sátorban. Bizonyára megvan az oka (például munkaerőhiány), de a teljes mentésé megem annak, hogy az Egyetemi könyvesboltban a könyvhét legutolsó napján is *felbontatlanul* álltak a csehszlovákiai Madách, a jugoszláviai Fórum Kiadó könyvsomogajai, s az ünnepi eseményre küldött példányokból egy sem került a sátorba. Viszontagságos úton, de péntekre, a megnyitóra mégiscsak Debrecenbe érkeztek a külföldi kiadók konténerjei: ha nem azonnal is, de hétfőn mindenképpen ott lett volna a könyvek helye, ahová szánták is őket küldőik.

Az Irószövetség helyi csoportja, a megyei könyvtár és a többi felelős rendező intézmény viszont gazdag, tartalmas programokat szervezett az íróknak, az olvasóknak egyaránt. Alighanem soha nem volt még a megyében ennyi könyvheti találkozó, jóízű közös beszélgetés, film-színház-könyv ilyen jól szervezett együttes jelentkezése, mint idén, e június eleji napokban.

Lakásszövetkezeti klub, kondícióterem

A tagok érdekeit, közös kívánságait szem előtt tartva tevékenykedik a debreceni II. Rákóczi Ferenc lakásszövetkezet vezetősége. Az otthonközösség épülete a Karácsony György utcában van. Hat lépcsőházban 384 lakás tartozik a Rákóczihoz. A tagok létszáma közel 400.

A szövetkezet a jól működő, eredményes gazdálkodást és állagmegóvást folytató közösségek közé tartozik. Az utóbbi években is többször érdemelték ki — kezdeményezéseik, hasznos tevékenységük alapján — a SZÖVÖSZ, a KPVD SZ, illetve a MESZÖV dicséret oklevelét. Nem véletlenül. A szövetkezetnél mind az üzemeleti költségek alakulása, mind a nyugodt, kényelmes lakhatás feltételei kedvezőek. Az esetleges hibák elhárítása, a tagok kéréseinek teljesítése is gyors, folyamatos.

Az adminisztratív és a hibaelhárító személyzet tagjai **Fekete Imre** elnök és **Szabó Károlyné** irodavezető irányításával többek között szombati napokon is (havonta kétszer) tartanak ügyeletet, hogy a tagok hét végi nyugalmát semmi rendellenes esemény ne zavarja. A jó szervezethez bizonyítja, hogy a szövetkezet mellékál-

lásban két felvonószert, lakatos, elektroműszerrel foglalkoztat.

A tagság érdekeit a küldöttgyűléseken és más eseményeken 40 küldött képviseli. A tagtervezeteken ök adnak minden lényegesebb kérdéssel tájékoztatást, illetve összegyűjtik a kéréseket, kívánságokat. A demokrácia e formája jól funkcionál. Segíti azt a törekvést, hogy állandó kontaktus legyen a társadalmi vezetés és a tagság között.

Ami a kezdeményezéseket illeti, a szövetkezetnél felnőtt-, gyermekklub is van, és most folyik egy testnevelés elősegítő, a felesleges kilókat ellensúlyozó kondicionálóterem kialakítása. A lelkes, társadalmi munkát végző aktivisták ezenkívül — önként felajánlott olvasnivalók igénybevétele — egy kisebb könyvtár kialakítását is tervezik.

Főleg a szépen berendezett felnőttklubot a tagság is igénybe veheti családi rendezvények, névnapok, esküvőstb. tartására. A közös rendezvényeket is itt tartják. Legutóbb a 40. szabad májust ünnepelte a felnőttklubban a tagság, ahol **Szilágyi Péter**, a MESZÖV ellenőrzési irodájának vezetője adta át a

szövetkezetnek a legújabb elismerő oklevelet.

A kondícióterem kialakítására egyébként a II. Rákóczi Ferenc lakásszövetkezet tagjai — kitűnően indokolt kérelmükkel egy országos pályázatot megnyerve — 50 ezer forintot kaptak. Ebből a pénzből már borbélyat, sportolásra alkalmas szőnyeget, expandert stb. vásároltak, és most folyik a szellőztetőberendezés kialakítása. A patronálást a szintén lakásszövetkezeti tag **Féüss László** tornatanár vállalta, aki a közösségen belül már eddig is sokat tett a testedés fontosságának népszerűsítéséért.

Még egy dolgot, ami szintén figyelemre méltó: A karbantartást végzők 7 tagú brigádja a társadalmi munka végzésében is élen jár. Az idén is fűvesítették a lakásszövetkezet épületeit körülvevő parkot, 10 köbméter földet mozgattak meg. Rövidesen a Hazafias Népfőrd és a tanács támogatásával 500 egyenári virágpalánta is elültetésre kerül itt. Korábban pedig fásítottak a társadalmi munkások. Ez szintén a II. Rákóczi Ferenc lakásszövetkezet jó hírére öregbítette.

—K—

Kossuth u. 33. számú ingatlanon garázs eladó. Telefon 12-382. napközben.

Idős néni vagy bácsi gondozását lakásért vállalom. „Elirtási szerződést is kötnek” jellegre a kiadóra.

Bontott szovati cserép 590 db eladó. Debrecen, Bereg u. 3. szám. Érdeklődni 16 óra után.

Enta-aprél 25. tip. gázszán original csomagolásban 25 000 kálória teljesítményű eladó. Endre u. 9.

Fél köbméteres keverőgépet eladó. Felsőörsz. Nyári u. 36. Dobók.

Vadonatúj 5 személyes félfalútos műanyag motorcsónak eladó. Mátészalka. Petőfi u. 14. Telefon 330.

Singler-Loch négyzárú üvegkályhát varrógéppel eladó. Csapó u. 73. IV. 14. 5 óra után.

Eladó 80 literes Hajdú elektromos víztró. gázipalack rezszóval. Érdeklődni 17 óráig. K. Tóth u. 25.

260 cm magas cső világítást és egy lánva Musztag. 2 éves eladó. Kartács u. 2. fszt. 7.

Töréskönyveket 1 éves an pull és használt ajtó, bírák eladó. Isván út 6.

Prága szippantó, most igazított két éves műlakival (alvázcserre, motor, váltó, kompresszor, generál) kitűnő állapotban eladó. Budapest, telefon 666-784. Érdeklődni 19 óra után.

2 db Commodore-64, 2 db floppy, 2 db EPON RX-80 eladó. Vámekezt” jellegre a kiadóra.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Eladó tengerimorzsolás rotációs kapa, kérelmek, leánykarnevál, újság, puloverek, órák. Gamat német szkenyvetor, üst, árt. Aranyos u. 2. I. em.

Befejeződtek a magyar-NDK gazdasági tárgyalások

Jegyzőkönyv aláírásával szerdán Budapesten befejeződtek a magyar-NDK gazdasági tárgyalások.

Marjai József és Wolfgang Rauchuss miniszterelnökhelyettesek, a Magyar-NDK Gazdasági és Műszaki Tudományos Együttműködési Bizottság társelnökei a bizottság Budapestén megartott 23. ülésén áttekintették a két ország gazdasági együttműködésének helyzetét. Értékelték hazánk és az NDK párt- és kormánydelegációinak korábbi tárgyalásainak két kormány elnökeinek találkozásait, valamint a bizottság 22. ülésén megartott feladatok végrehajtását. Megállapították, hogy országaink között tovább fejlődik a termelési együttműködés, a gyártászakosítás és a kooperáció mind a hagyományos, mind pedig az új, magas műszaki színvonalat képviselő területeken. Ujabb eredmények születtek az energia- és az anyaggazdálkodás egyszerűsítésére irányuló munkában, szorosabbá váltak a kapcsolatok a két ország vállalatai és intézményei között.

Az ülésen megvitatott az 1986-90. évekre szóló népgazdasági tervek egyeztetésének egyes kérdéseit, értékelték a vegyipar, az elektronika és elektrotechnika területén folytatott együttműködést. Rámutattak arra, hogy folytatni és bővíteni kell a gyártászakosítást és a közös kutatási-fejlesztési tevékenységet a mezőgazdaságipar-gyártásban. A tárgyalásokon megvitatották az 1985. évi árucserforgalmi jegyzőkönyvben foglaltak teljesítését, valamint az 1986-1990. évi hosszú lejáratú kereskedelmi megállapodás előkészítését. A bizottság megbízta a két ország illetékes irányító szerveit, hogy nyújtsanak segítséget a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés 2000-ig terjedő programjának kidolgozásához. Wolfgang Rauchussot fogadta Lázár György, a Minisztertanács elnöke.

Az NDK miniszterelnökhelyettese és kísérete szerdán elutazott Budapestre. A vendégeket a Ferihegyi repülőtérén Marjai József búcsúztatta, jelen volt Karl-Heinz Lugenheim, az NDK budapesti nagykövete.

(MTI)

Az EGB titkárának látogatása

Szerdán elutazott hazánkba Klaus Sahlgren, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának főtitkára, aki Bartha Ferenc miniszterhelyettesnek, a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Titkársága vezetőjének meghívására, június 1. és 5. között tartózkodott Budapesten. A főtitkár részt vett a Szegedi Biológiai Központban rendezett biotechnológiai szimpozion megnyitóján. Klaus Sahlgrent fogadta Várkonyi Péter külügyminiszter, Kápolai László ipari miniszter, megbeszélést folytatott Tétényi Pállal, az OMFB elnökével és Láng Istvánnal, az MTA főtitkárával is. (MTI)

Nemzetközi békemozgalmi konzultáció

Nemzetközi ifjúsági békemozgalmi konzultációt rendezett szerdán Budapesten az Országos Béketanács. Barabás Miklós, az OBT főtitkára ismertette a fővárosunkban megrendezésű nemzetközi ifjúsági vitafórum tervét. A béketalálkozó a helsinki záróokmányt aláíró országok békemozgalmai és ifjúsági szervezeteinek fóruma lesz a bizalom-erősítés és együttműködés jegyében, alkalom annak megvitatására, hogy a helsinki folyamat továbbvitelében a fiatalok szervezetei és mozgalmi milyen közös és párhuzamos akciókkal vehetnek részt a nemzetközi ifjúsági, illetve a közeli nemzetközi békeév során. A rendezvény iránt már eddig is élénk érdeklődést tanúsított ifjúsági békemozgalmak képviselői az egy napos konzul-

táción megállapodtak a vitafórum témáiról, programjáról, s arról, hogy a fórumot augusztus 25. és 31. között rendezik meg. (MTI)

Környezetvédelmi világnap

A környezetvédelmi világnap alkalmából szerdán Váradon, a Madách Imre Művelődési Központban ünnepséget rendeztek, amelyen részt vett és felszólalt Dominique Larré, az UNEP (az ENSZ Környezetvédelmi Programja) ipari környezetvédelmi részlegének igazgatója. Abrahám Kálmán államtitkár, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnöke mondott ünnepi beszédet.

Jól fejlődnek a Magyar Népköztársaság és a Svéd Királyság szerződéses alapokon nyugvó politikai, gazdasági, kulturális és műszaki-tudományos kapcsolatai.

Az utóbbi években az együttműködés mindjobban elmélyült és kiszélesedik. A két ország közötti viszony fejlődésének fontos előmozdítója a magas szintű találkozók, amelyek sorából kiemelkedik Marjai József, majd Faluvegyi Lajos miniszterelnökhelyettes 1980-ban, illetve 1983-ban tett svédországi látogatása. Az elmúlt öt évben rendszeresek voltak a külügyminiszterek, s az egyes szakminisztériumok vezetőinek Budapesten, illetve Stockholmban megartott eszmecsere. A találkozók, megbeszélések kiemelkedő állomása lesz Olof Palme közlő budapesti látogatása. A svédországi miniszterelnökének magyarországi útja az első alkalom, amikor a két ország kormányfői találkoznak. Olof Palme személyében nemzetközi tekintélyű szociáldemokrata politikust, a Szocialista Internacionálé alelnökét üdvözölhetjük hamarosan hazánkban. Magyarországon és Svédország között a kapcsolatok különösen jók az építészeti, környezetvédelmi, egészségügyi és közlekedési területeken. Az utóbbi években je-

Csehák Juditot fogadta Alijev

A munkalátogatáson a Szovjetunióban tartózkodó Csehák Judit miniszterelnökhelyettes szerdán a Kremlben fogadta Gejdar Alijev, az SZKP KB PB tagja, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének első helyettese.

A szívélyes, baráti légkörű megbeszélésen áttekintették a kultúra és a szociálpolitika területén megvalósuló magyar-szovjet együttműködés továbbfejlesztésének kérdéseit.

Genf

Az atom- és ürfegyverekkel kapcsolatos szovjet-amerikai tárgyalások keretében szerdán Genfben ülést tartott a hadászati fegyverek kérdésével foglalkozó munkacsoport.

Jugoszláv-nyugatnémet kormányfői megbeszélések

Belgrádban szerdán délután folytatódott a jugoszláv-nyugatnémet kormányfői megbeszélések. A tárgyalások első fordulóján után kedden este a jugoszláv kormányfő által a nyugatnémet kancellár tiszteletére adott diszvacserán Planinc és Kohl pohárköszöntőt mondott. Ebben hangzottak, hogy a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzet minden országot megköveteli a feszültség enyhítését és a bizalmatlanság csökkentését célzó erőfeszítéseket és pozitív kezdeményezéseket fenntartását és aktív támogatását, olyan feltételek megteremtését, amelyek elősegítik a világban felhalmozódott problémák lényegi és igazságos megoldását. Az európai biztonsági és együttműködési értekezlet folya-

matá továbbra is olyan fontos keretet jelent, amelyben minden résztvevő — kiváltképp a közepes és kis országok — hozzájárulhat az európai társadalmi-politikai rendszerek határain átlépő békés és biztonságos létezéshez és együttműködéshez. Milka Planinc és Helmut Kohl dinamikus és eredményesen fejlődőnek nevezte Jugoszlávia és az NSZK kapcsolatát, hangsúlyozta, hogy a két ország eltérő társadalmi berendezkedése és nemzetközi pozíciója nem akadályozza ezt a fejlődést.

Jugoszláv és külföldi újságíróknak tartott sajtóértekezlettel ért véget szerdán délután Melmut Kohl látogatásának belgrádi programja.

Mubarak és Gandhi tárgyalásai

Radzsiv Gandhi indiai kormányfő szerdán Kairóban megkezdte tárgyalásait Hosni Mubarak egyiptomi elnökkel. Az első megbeszélésen az arab-izraeli konfliktussal, az iraki-iráni háború befejezésének lehetőségeivel és az el nem kötelezett országok mozgalmának nemzetközi szerepével összefüggő kérdéseket tekintették át. Mindkét ország a százegy tagállamot

számláló el nem kötelezett mozgalmának alapító tagjai közé tartozik, és Radzsiv Gandhi jelenleg a szervezet sors elnöki tisztét is ellátja. A két államférfi csütörtökre — mielőtt Gandhi négy országot érintő körútjának következő állomására, Franciaországba indulna — újabb négyezsmeközti megbeszélést tervez.

Haderőcsökkentés

A NATO változatlanul egy jövőbeni megállapodás ellenőrzését állítja előtérbe a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon. Edouard Molitor luxemburgi nagykövete, a szerdai ülés felszólalója üdvözölte ugyan a Varsói Szerződés készségét a szovjet és az amerikai haderők első lépésként való csökkentésére, de általánosnak és elégtelennek minősítette a szocialista javaslatnak a számszerűségekre és az ellenőrzésre vonatkozó elgondolásait. A NATO képviselője ezúttal sem tett említést a fegyverzetek kérdéséről — holott a bécsi tárgyalásoknak nemcsak a haderők, hanem a fegyverzetek csökkentése is feladata.

Magyar-svéd kapcsolatok

Svédország — kulturális és oktatási életének sajátos decentralizáltsága miatt — nem köt államközi kulturális egyezményt egyetlen országgal sem. Ennek ellenére ilyen jellegű kapcsolataink is évről-évre szívnalásabbak. A Svéd Intézet és a Művelődési Minisztérium között 1967 óta két évenként megújított munkatervek és a különböző intézmények között létrejött közvetlen együttműködési megállapodások a sikeres kontaktusok biztosítékai. Az ösztöndíjasok cseréjében magyar részről különösen a természet- és orvostudományi, a mezőgazdasági témák, valamint a svéd könyvtárak tevékenysége és a képzés-lemaradások voltak a kohászabban és a vegyiparban. A fejlett tőkés országokat tekintve Svédország hazánk kooperációs kapcsolatainak az ötödik helyen áll; eddig mintegy ötven kooperációs szerződést kötöttünk. A két ország adottságai alapján a szerszámgyártás, a műanyagipari termékek, a klímaberendezések, a pneumatikus elemek és szállítóberendezések, a bányai gépek és növényvédők szerkeletében és az amerikaiak ügyvezetését elretentési doktri-

Variációk egy kormányválságra

Hannibál a kapuk előtt! — jegyezte a végveszélyt a rómaiak kiállása. Anibal most viszont kilepett egy kapun, s a mostani portugál belpolitikai életben éppen ő bukatta meg a két éve kormányzó szocialista-szociáldemokrata koalíciót.

Anibal Cavaco Silva, a Szociáldemokrata Párt vezetője azután jelentette be döntését, hogy a múlt héten a szó szoros értelmében összeeszt egymással a két kormánypart. A neve szerint középbalnak tűnő, ám politikai beállítottságát tekintve inkább jobbközép kabinet azért szakadt kétféleképp két részre, mert a konzervatív szociáldemokraták teljesíthetetlen követelésekkel álltak elő. Végleg föl akarták számolni az agrárreform eredményeit, vissza akarták fogni a beruházásokat az állami szektorban, és vissza akarták állítani a szabad munkaerő-elbocsátás rendszerét. Mario Soares, a szocialista párti miniszterelnök ezt nem fogadhatta el, hiszen akkor minden esélyét elvesztette volna a hön áhitott köztársasági elnöki posztért vívandó decemberi csatában. A vita másik utközönpontja egyébként éppen Soares elnöki ambíciója volt: a szociáldemokraták megtagadták szövetségüket a támogatását, és saját jelöltet kívántak állítani.

Eanes elnök, akinek decemberben lejár a mandátuma, és aki az alkotmány értelmében harmadszor már nem pályázhat a legmagasabb közjogi méltóságra, három lehetőség közül választhat. Az idő előtti választások kiírását mindenekelőtt a baloldali követeli — például a Portugál Kommunista Párt, amely már két esztendeje harcol a törvényhozás összetételének megváltoztatásáért. Hasonló véleményen vannak a baloldali szakszervezetek is, amelyeknek jelentős politikai súlyuk van az országban, és — ezt alátámasztandó — sokeszes tömegeket mozgósítottak percek alatt a kormány elleni demonstrációra. Az államfő egy rövid ideig a szocialisták kisebbségi kormányát is hivatalban hagyhatja, ám ebben az esetben lényeges politikai döntések aligha születhetnek — túlságosan nagy lenne a jobbról és balról jövő nyomás. A harmadik lehetőség egy „hivatalnok kormány” fölllítása lenne arra az időszakra, amíg sikerül működőképessé kabinettet kialakítani. Kétséges azonban, hogy a jelenlegi erőviszonyok mellett érdemes-e időt pazarolni egy ilyen kétes eredménnyel kecsegtető vállalkozásra.

Anibal Cavaco Silva nyilván nem azért lépett ki a kormány kapuján, hogy egész életében kívülről nézzen a hatalmi pozícióban levőkre. A kereszténydemokraták szövetségeseiként jobboldali koalícióban szeretne visszakerülni a minisztertanácsba — immáron nem másodhegedűként. Jogosnak tűnik hát Soaresnek és a szocialistáknak felemlegetni a régi római veszélyeztetést, mert ha nem teszik félre torsiakodásaikat, nem gondolják ismét át politikájukat, könnyen kiszorulhatnak — ha nem is Rómából — a hatalomból.

Horváth Gábor

Közös nyilatkozat az embargó ellen

A szocialista országok sűrű, hatékony intézkedéseket sürgették az ENSZ-ben a nemzetközi gazdasági kapcsolatok javítása érdekében. A Belorusz SZSZK, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Mongólia, az NDK, a Szovjetunió és az Ukrán SZSZK küldöttségei által kiadott közös nyilatkozat állást foglalt az embargó, az ezzel való fenyegetőzés, a bojkott, a kereskedelmi, pénzügyi és technológiai blokk alkalmazása ellen. Az ENSZ-közgyűlés hivatalos okmányként terjesztett nyilatkozat rámutat, hogy a gazdasági kapcsolatoknak a politikai nyomás eszközeként való alkalmazása a legdurvábban sérti a nemzetközi jogot és az ENSZ alapokmányát. A dokumentum megállapítja: amennyiben reális intézkedéseket foganatosítanak a fegyverkezési hajszá ellen, ez kedvező feltételeket teremtene a világgazdasági helyzet javítására.

Gyorslista

A június 4-én megartott május havi lottó-jutalomsorsolásról, melyben a 19. heti szelvények vettek részt. A nyertesjelvényekből az alábbi rövidítéseket használtuk.

A Vásárlási utalv. (2000 Ft)
b Zastava 655 GTL tip. személygépkocsira szóló utalvány
c Akai VS-4 EG tip. videomagnó (130 000 Ft)
d Wartburg St. tip. személygépkocsira szóló utalvány
e Grundig-8893 tip. színes tv (85 000 Ft)
f Trabant Lim. Spec. tip. személygépkocsira szóló utalvány
g JVC DC-7 tip. mini Hi-Fi torony (51 000 Ft)
h Sanyo C-20 tip. mini Hi-Fi torony (51 000 Ft)
i Sharp SA-101 tip. mini Hi-Fi torony (51 000 Ft)
j Sony FH-7 MK-II. tip. rádió-magnó (49 000 Ft)
k Aiwa CA-70 tip. rádió-magnó (36 000 Ft)

l Hitachi CPT-1472 tip. színes tv (30 000 Ft)
m TS-4326 Infracolor színes tv (28 000 Ft)
n Hamamex-2650 tip. videójáték (15 083 Ft)
o Sharp GF-A1 tip. rádió-magnó (14 000 Ft)
p CVT-332 Colibri színes tv (18 500 Ft)
q Szerencseutalvány (40 000 Ft)
r otthon lakber. utalv. (30 000 Ft)
s vásárlási utalv. (3000 Ft)
t iparcikkutalv. (25 000 Ft)
u Dyras STR-S-777 tip. rádió-magnó (20 000 Ft)
v vásárlási utalv. (10 000 Ft)
w vásárlási utalv. (9000 Ft)
x vásárlási utalv. (7000 Ft)
y vásárlási utalv. (4000 Ft)
z vásárlási utalv. (3000 Ft)

A nyertes szelvényeket június 25-ig kell a totó-tólú kirendeltségek, OTP-fiókok, vagy a postai útnán a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875 Budapest V., Münnich F. u. 15.) eljuttatni.

4 089 105 r	4 412 794 y	4 798 466 r	76 581 667 z	80 176 681 r
4 109 766 t	4 419 681 s	4 805 353 r	76 588 551 x	80 183 368 r
4 116 653 z	4 426 568 v	4 812 240 y	76 595 441 x	80 190 455 t
4 130 427 w	4 440 342 z	4 825 014 x	78 187 342 l	80 197 342 l
4 137 314 r	4 454 116 y	4 832 901 t	78 454 931 t	80 204 229 z
4 151 088 y	4 461 003 z	4 839 788 x	78 461 818 x	80 218 003 z
4 164 862 v	4 467 890 y	4 846 675 x	78 468 705 z	80 236 664 t
4 171 749 x	4 474 777 z	4 860 489 q	78 482 479 z	80 245 551 t
4 178 636 y	4 481 664 q	4 874 223 y	78 496 253 w	80 252 438 u
4 192 410 s	4 488 551 u	4 881 110 s	78 510 027 y	80 259 325 w
4 199 297 r	4 495 438 z	4 887 997 w	78 523 801 z	80 273 099 r
4 206 184 q	4 502 325 q	4 894 884 s	78 544 462 z	80 286 873 x
4 213 071 s	4 509 212 v	4 908 658 z	78 578 897 s	80 293 760 x
4 219 958 t	4 522 986 q	4 915 545 q	78 585 784 z	80 300 647 y
4 226 845 u	4 529 873 q	4 922 432 q	80 314 421 y	80 317 308 z
4 233 732 r	4 536 760 q	4 929 319 z	80 004 506 q	80 324 195 z
4 247 506 s	4 543 647 q	4 936 206 x	80 018 280 w	80 331 082 z
4 254 393 w	4 551 195 u	4 943 093 w	80 032 064 q	80 337 969 z
4 261 280 x	4 558 082 u	4 950 980 x	80 045 848 s	80 344 856 z
4 268 167 s	4 564 969 q	4 957 867 x	80 059 632 s	80 351 743 z
4 275 054 y	4 571 856 q	4 964 754 r	80 073 416 z	80 358 630 z
4 281 941 w	4 578 743 z	4 971 641 s	80 087 200 z	80 365 517 z
4 288 828 y	4 585 630 z	4 978 528 s	80 100 984 z	80 372 404 z
4 295 715 r	4 592 517 z	4 985 415 t	80 114 768 z	80 379 291 z
4 302 602 r	4 600 404 z	4 992 302 t	80 128 552 z	80 386 178 z
4 309 489 r	4 607 291 z	4 999 189 t	80 142 336 z	80 393 065 z
4 316 376 r	4 614 178 z	5 006 076 t	80 156 120 z	80 399 952 z
4 323 263 x	4 621 065 z	5 012 963 t	80 169 904 z	80 406 839 z
4 330 150 v	4 627 952 z	5 019 850 t	80 183 688 z	80 413 726 z
4 337 037 y	4 634 839 z	5 026 737 t	80 197 472 z	80 420 613 z
4 343 924 q	4 641 726 z	5 033 624 t	80 211 256 z	80 427 500 z
4 350 811 y	4 648 613 z	5 040 511 t	80 225 040 z	80 434 387 z
4 357 698 y	4 655 500 z	5 047 398 t	80 238 824 z	80 441 274 z
4 364 585 q	4 662 387 z	5 054 285 t	80 252 608 z	80 448 161 z
4 371 472 t	4 669 274 z	5 061 172 t	80 266 392 z	80 455 048 z
4 378 359 t	4 676 161 z	5 068 059 t	80 280 176 z	80 461 935 z
4 385 246 y	4 683 048 z	5 074 946 t	80 293 960 z	80 468 822 z
4 392 133 y	4 689 935 z	5 081 833 t	80 307 744 z	80 475 709 z
4 399 020 z	4 696 822 z	5 088 720 t	80 321 528 z	80 482 596 z
4 405 907 x	4 703 709 z	5 095 607 t	80 335 312 z	80 489 483 z

Harc

Túl vagyunk napjain, s a vete meggy Hajdú-Ben: ha egyéb mindenekelőtt a nyári hónapok az utóbbi években, amely felelősséget okoz gondokat. A legmondható tav 99 600 hektáron korábban ugyan ve 97 ezer hektáron azonban a szokosesen több területet adó, amely a vete. Egyes növények árpa, a szója) v tudtak fejteni, s tudtak arról, hogy a megye gazdasági nyit szerettek v rilis 24. óta egy ügyszóval tartó eszések r területek is ma pedig a belvizek, sőt egyre rokat, elsősorban háza, Polgár, G leve Nagykerék Biharkeresztés továbbá a horgászdalkodók kö több helyen 20 feletti májusú egyformán süjtö meket, jellemző hogy a május eleji, felhőszakmár a löszháton zonyultak.

Kaba határán ut mentén ritkán olyan összefüggő kat, amikkel a lezúduló hatalmas kőzrak — s am lünkön látható, e a legteljesebb s Vörös Csillag Te kezét dolgozó!

TAP Fiú avagy

Idősödő úr sen várta ez képpen attó elköltözött, és ségével, akív sen éltek, de minden egy elmondták unokát.

Mi tagadás azért, amiért szeretnének, fa folytatás. Egyszerűen a ban él, ahol voltak, és úgy mi kiegyensúly Szerencsére az előre elter ták az egész dő úr természet érdeklődött. M másik végén érezte, hogy mosollyal kö

Körülbelgyen szíves é den rendben adunk.

Idősödő úr gyújtani, noha tiltották még tól is. Bekap most sem tets nem birt figy dekes moder ra. Nem fogt per centként m sőhajtott, mik az idő. Igazo ügyi intézmén

Halló? I nyom önökne mit? Valami

— Szabad a Megmondta is.

— Kérem tü Idősödő úrn legfeljebb hol kis nyomást, h biszerget, hol távolabb, ahol halgatni a tel

— Halló? — Halló, itt — Kérem, kedves lányá fügyermeknek

Harcban a belvízzel

Túl vagyunk június első napjain, s a vetés még mindig megy Hajdú-Bihar megyében: ha egyeből nem is, ez mindenképpen jelzi a körülményeknek azt a ritka és kellemetlen hatását, amely fél esztendő óta, amely fél esztendő óta gondokat okoz a mezőgazdaságban. A legfontosabbnak mondható tavaszból, a 99 600 hektáron tervezett kukoricából ugyan el van vetve 97 ezer hektárnyi, emellett azonban a szokásosnál lényegesen több ponton kellett módosítani a vetésszerkezetet. Egyes növények (a tavaszi árpa, a szója) vetését be sem tudták fejezni, s lucernából sem tudtak annyit telepíteni a megye gazdaságai, amennyit szerettek volna. Az április 24. óta egy hónapon át rőlis szakszolgálatlanul ügyszólván szakadatlanul tartó esőzések miatt vetetlen területek is maradtak, majd pedig a belvíz okozott gondokat, sőt egyre nagyobb károkat, elsősorban Tiszagyulaháza, Polgár, Görbeháza, illetve Nagykeréki, Kismarja, Biharkezes térségében, továbbá a homoki területen gazdálkodók körében. A legtöbb helyen 200 milliméter feletti májusi csapadék nem egyformán sújtotta az üzemeket, jellemző azonban, hogy a május végi, június eleji, felhőszakadással esők már a löszháton is soknak bizonyultak.

Kaba határában, a 4-es főút mentén ritkán lehet látni olyan összefüggő vízborításokat, amikkel a június 2-án lezúdult hatalmas eső óta birkóznak — s amint felvételünkön látható, egyelőre nem a legteljesebb sikerrel — a Vörös Csillag Termelőszövetkezet dolgozóit!

Gere Mihály és Nagy Zoltán, a tsz két traktorosa sok löerővel jöttek árkot nyitni, hogy utat adjanak a sertes-teleppel szemközti hibridkukorica-tábla megkezdett belvizeknek, aztán ők maguk is megkezdtek gépeikkel.

— **Elsüllyedtünk, pedig nem is mertünk tovább, egész a vasútig menni, mert már egy méter körüli volt a víz, ami csupán itt, ezen az egy helyen lehet vagy 5 hárny — kaptuk a pontos leírást, azzal a kiegészítéssel, hogy nem is emlékeznek rá, mikor állt meg a víz a nevezett hajlásban.**

Már épp indultunk, hogy az SZ 100-as és a K 700-as gazdáit bevisszük a faluba, amikor feltűnt a segítség, a tsz másik K 700-asa, ami állítólag aznap (kedd) reggel még darabokra szedve állt a gépműhelyben. Lehet, azóta az is a vízben áll...

Nem sikerült belvízelvezető árkot nyitni: elsüllyedt erőgépek a kabai Vörös Csillag Tsz hibridkukorica-táblájában

A megyei tanács mezőgazdasági osztályán 10—15 ezer, az Állami Biztosító megyei

Igazgatóságán 20 ezer hektárra becsülik a belvíz sújtotta területek nagyságát, roppant súlyos tehát a kár is, amit a belvíz okoz. S bizony nem mellékes tény e tekintetben, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek ötven százalékának van csak biztosítása. Így az említett területek is körülbelül a felén, 10—11 ezer hektáron történhet meg a hivatásos kárbecslés. Ez a munka köti egyébként most le a biztosító valamennyi kárszakértőjét.

A biztosított növényfélésekben keletkezett károk jelentős részét minden bizonyítással meg is téríti a biztosító, ám azzal is számolni kell, amit **Gajdán Sándor**, a görbeházi Béke Tsz elnöke panaszol — a szakvezetők rossz lelkialapotát indokolva —, hogy sok helyütt, például Görbeházán is több év munkáját vetette vissza a rengeteg május; eső. Így azután a szakvezető már nem is tudja, hogy mi miatt aggódik. Amiatt, hogy lerobban a talaj termőréje (mert feljön benne a gyom, mert felborul a víz és a levegő aránya, mert megfulladnak a benne levő baktériumok, s mert ki-mosódik a tápanyag), vagy amiatt, hogy a meglévő vetésállomány arra sem elég, hogy kiadják a háztájt...

— **Vetünk kell, és vetünk is, a föld nem maradhat üresen — mondhatja az elnökkel az ősi kötelesség. E kötelességnek, az esővert földeken való júniusú vetésnek azonban költségekben, konzekvenciáiban vannak, amelyekkel a legracionálisabb gazdálkodás esetén sem lesz könnyű együtt élni.**

G. I.

Fülöp felett kék az ég

Bizonyára nem mindig, de ez a hét végi, május végi szürke felhőzet Nyírbrányt elhagyva láttatni engedti a felette gomolygó hóhéher párnákat, s néhány kilométer után szabálytalan körszerűségben a kék eget. Körülbelül Fülöp község felett. Ha jelkesnek tekintem a természet e derűs pillantását, akkor az az út menti házak, a nyírségi dombok, ligetek, erdőcsoportok közé fel-felfutó egyenletes, művelt földdarabok, általában az egész község nyugodt rendezettsége miatt van.

Az útszéli telken egy asszony hajlázodik, kapál, a hatalmas diófa alatt a langyos árnyékban gyerekkocskában ül, nézelődik gyermeke. Szemben a faluvégi — a túlnani vég ez — sportpályára fiúk jöttek kerékpárral, hogy játszanak egy mérkőzést. A dombhajlatok háromszögében kialakított pálya eminnent oldalán, mivel az erdő leér a pályaszélig, a faközé építették a padokat, a domboldalba, így napsütésben is árnyékos a lelátó. Ez a penészeleki útfélen van, erre továbbhaladva Bánháza (Fülöp egyik része, Felsőfülöp és a Darvasi-rész mellett). „Avagy Bánháza” — tájékoztat egy idősebb bánházi a nyírfák vetette árnyékban, az italtolt előtt, szomorú holtintással. A Béke Tsz-t beolvastják a Buzakalás Szakszervezetbe; évek óta nehéz veszteségek nyomták az amúgy is előnytelen területen gazdálkodó itenietek, s bár valami halvány reménység csillant az utóbbi két évben, sok szerencsével évek múlva akár ezt a hatalmas (nekik mindenképpen az) adósságot is kidolgozták volna (így vélekednek), a felsőbb hatóságok a megszüntetés mellett döntöttek. Van, akiknek ez egyszerűen hangzik — akik megélik, azoknak keserűbb, nehezebb megválni akár attól az ócska eszköztől is, amiről tudja, hogy felújíthatatlan, többet árt már, mint használ, mégis a kezéhez nőtt... Meg a szívéhez. Nagy tapintattal, humanusan és semmiképpen sem erőszakosan, sok meggyőzéssel lehet itt ezt a nagy változást keresztülvinni. Hiszen tudja azt mindenki, hogy így mégiscsak ésszerűbb; mégis, e percben a változást sem a megszűnő, sem a fogadó szövetkezet tagjai nem tudják még igazán elképzelni. S kicsit későn is van, május-június; a bizonytalanság a további sorsot illetően a vetések, szántások elhúzódását is eredményezi.

Az ég felettünk mélykék. Arra, Abrány felé, meg erre, Penészeleken talán esik; itt hűs szellő enyhíti a meleget, nem több; rezgeti a Kossuth utcán a fák levelét. A köcsög-fán hóhéher sajárt csillog egy udvaron, árulkozik a tehenekről, bizonyára kint legelnek valahol a dombok mögött. A kiskertekben, előkertekben lila akác, rózsabokrok illatoznak. Nincs vakolatlan, pucolatlan ház a környéken se — hacsak nem épülő, vadonatúj, arra lentrebb. Több házon, mint valami modern folklór, szőlőfűrtök — indák-levelek, amott meg tulipán van gipszből mintázva, színesre festve. Egy öreg viskó áll (nem messze a szemben lévő református gyülekezet toronytalan, haranglábas épületével), kékre festett házacskák; a kerítés melletti kút gémeje az ellensúlytán akárcsak lehetett, de a vastagrést elette már az idő, az esőpázmák szinte szájkára vágta.

A lakók gondossága házuk tája körül, a kora tavaszi csillogó friss meszelések, a gazdasági udvarok rendezést sugall, a munkával való egyszerű azonosulást: a fülöpiek nem a hétköznapi monoton mozgásán, hanem jelenük-jövőjük alakításán fáradoznak.

Az iskolaudvaron nagy csomóban kempingbiciklik; ahogy séta közben utolérnek az iskolásfiúkat, egy részük a járdán, vagy négyen a Kossuth utca közepén, felhangzik valami újszerű mondóka: ics-ni-szan-si... Ez nem új nyírségi, vagy bihari gyerekiskizsmólok, hanem karatészámolás. Csak tanulhattak valahonnan! Talán karatét oktat nekik egy nagyobb fiú, vagy épp a testnevelő. Fiúknak ez tartást, jegyelmet, lúdtalpak eltűnését és az állóképesség erősödését jelenti, de lányoknak sem árt, ugyanezen okokból. Különösen falun, ahol az asszonyi munka, talán a kapálás görnyeszti majd évtizedeken át a hátukat.

Mindenesetre ez az aprócska jel is mutatja, hogy nem a falu megy a városba, megfordul lassan a hullámzás; hanem szívia majd onnan az erőt, a kultúrát, csak segítsék ezt a folyamatot. Aminek olyan látható-hallható jelzései is vannak, mint az önállóság hangjai. Felerősöttek az utóbbi időben. Bár a tanácsú összehívások, főképp az anyagiak ésszerűbb elosztása, de a munkaszervezés miatt is egyértelműen hasznosak, az emberek, akik a kis községekben élnek, önállóságuk egyik jelképét hiányolják. Találni kell helyette mást, ahol másképp nem lehet... (Azokról a településekről nem is szólván, ahol megmondhatatlanul a község nevét is elvették, vagy megcsontították.)

Gyönyörű ez a csűr is, vadonatúj, sugárzóan erős, hatalmas; szorgalmasan gazda építette. Az előtte levő telkes egyiken kohótégla, építéshez készítve, a garázs már áll, sárgán virít parkettás, lakkozott ajtaja. Nem szép minden ház, de az igény érezhető. Csinosítaná a gazda a maga portáját, csak hát nem rendelkezik már a több ezer éve kiforrott parasztkultúra-népkultúra eszközeivel és jelképeivel; azokat használni nem tudja, újakat meg nem kapott, csak valami törmelék. Az a ház a szép, amelyik a legnagyobban... amelyiken geometrikus díszek vannak... amelyiken erkély van, még csak nem is egy... Fáj a szivem ezeket látva, mert nagy költség, a nehéz, befektetett munka után meg öröm, felszabadult öröm, ha elkészül. De akkor is meg kell kérdezni: minek? Hogy az egyik parasztudvar helyett az erkélyről a szomszéd díszelőjára lehessen látni? Vagy önézni a kéményébe? Áranytalankon, csúnya tervezésűek az új házak — rengeteg pénz és munka benyú. A változások életünkben gyorsak, és nem tudunk rájuk felkészülni — a paraszti munka intenzívebbé vált, az emberek munkakedvüket a háború és az ötvenes évek után visszanyerték, hát gyarapodtak. Ma már ez így egyszerű megállapítás.

Néha egy-egy gépkocsi száguld el az úton, amott japán kerti traktor forgatja a földet. Benzinkút viszont vagy harminc kilométeres körzetben nincs...

De hát van itt még osztatlan iskola is! A felsőfülöpi tanypaiskola (a nyolcvanas évek közepén): egytől nyolcig, két részre osztva. Az alsós nevelő ottani, a felsős kijár, ketten oktatják a nebulókat. A szakszervezetek, ha a bent, fülöpi iskola elbírná, busszal hozná-vinné a gyerekeket. De hát — mint mindenhez, ehhez is — felsőbb engedélyek, megbeszélések, az ésszerűség többoldalt megvizsgálása kell hozzá, amíg ebből napi gyakorlat lehet.

Sok szempontja van tehát annak, hogy Fülöpön is várják az előjáróságot, a faluban kialakult hanpadók, értelmiségiek, vezetők, élenjáró gazdák rétege tisztán szeretné látni, miben dönthet saját sorsának intézésekor; s vitatkozik és dolgozik azért, hogy Fülöpön akkor is derűs maradjon az élet, ha beborul az ég, hogy ne kelljen félni a víztől, ami most bizony meg-megáll a földeken, nem a jó termést segítve.

Bálgási Gábor

TAPASZTALATOK

Fiú vagy lány?

avagy a pontos információról

Idősödő úr nagyapa lett. Rettenetesen várta ezt az állapotot. Tulajdonképpen attól kezdve, amióta a lányka elköltözött, és ő magára maradt a feleségével, akivel ugyan konfliktusmentesen éltek, de kezdtek rájönni, hogy már minden egymásnak szánt gondolatukat elmondták. Idősödő úr várta hát az unokát.

Mi tagadás, fiút szeretett volna. Nem azért, amiért általában a többiek fiút szeretnének, nem azért, mert a családja folytatását így látta biztosítottnak. Egyszerűen azért, mert olyan családban élt, ahol a nők létszámfényében voltak, és úgy érezte, szüksége van némi kiegyensúlyozottságra.

Szerencsére a lányka egészséges volt, az előre eltervezett időben beszállították az egészségügyi intézménybe. Idősödő úr természetesen azonnal telefonált, érdeklődött. Nem látta ugyan a telefon munkáján végén beszélő nővér arcát, de érezte, hogy kissé fölényes és gyanús mosollyal közli vele az alábbiakat:

— **Körülbelül három óra múlva legyen szíves érdeklődni és akkor minden rendben lesz, pontos információt adunk.**

Idősödő úr nagyon szeretett volna rágyújtani, noha orvosai már tíz éve tiltották meg a dohányfüstös levegőtől is. Bekapcsolta a tévét, a műsor most sem tetszett. Bekapcsolta a rádiót, nem bírt figyelni az éppen aznap esedékes modern rádiójáték gondolataira. Nem fogta a könyvet, az újság, ötpercenként megnézte az óráját, és felsóhajtott, mikor észrevette, hogy lejárt az idő. Izgortottan hívta az egészségügyi intézményt.

— **Halló? Idősödő úr vagyok, a lányom önöknél szül. Megtudhatnék valamit? Valami pontos információt.**

— **Szabad a nevet?**
Megmondta. A lányát is. A vejeét is.

— **Kérem türelmét.**
Idősödő úrnak volt türelme. Várt, legfeljebb hol a szíve körül érzett egy kis nyomást, hol a fejében, hol a talpa bízsergett, hol meg a feleségét küldte távolabb, aki mindenáron bele akart hallgatni a telefonkagylóba.

— **Halló?**
— **Halló, itt idősödő úr.**

— **Kérem, örömmel közlöm, hogy kedves lányka tegnap éjjel egészséges fiúgyermeknek adott életet.**

— Ez biztos?
— **Teljesen biztos!**

A következő órák történetét nehéz rekonstruálni. Idősödő úr mindenekelőtt levágta a telefonkagylót, s régi sztepp-táncosokra emlékeztető mozdulatok, kal táncba vitte feleségét, telefonált virágcsokorért, ráparancsolt asszonyára, hogy a kék színű ajándékokat készítsék elő a rózsaszínű helyett. Majd elkezdett táviratokat feladni. A ház határain belül és kívül sok-sok barátja élt, s természetesen mindegyikkel illet tudatni, milyen csodálatos esemény történt a családban. Fiú született! És mentek a táviratok, és jöttek a gratulációk, és idősödő úr máris úgy érezte, hogy felnőtt legény unokájával sétál a debreceni korzón, és együtt bámulják a lányok kerek hátsófelét.

A bomba másnap reggel robbant. Idősödő úr ugyanis úgy ítélte meg, hogy ennyi öröm után illik személyesen is tiszteletet tenni a szülészeten. Kiment. Felszólt. Beengedték. Izgult. Nagyon. És öt perc múlva kiderült, hogy leánygyermeké tegnap délután egy nagyon szép, egészséges, kedves leánygyermeknek adott életet. Idősödő úr nem tudott se köpni, se nyelni, se káromkodni, se örülni, még megszólalni se. Még akkor sem tudott mondani semmit, mikor az illetékes nővérek bocsánatot kértek, és arra hívatkoztak, hogy sok itt még a tapasztalatlan, fiatal, kezdő nővér, akik úgy adnak információt, hogy nem győződnék meg mindig a teljes igazságról. Sajnálják.

Idősödő úr felállt, kiballagott a fák alá és újra végiggondolta az egészet. És arra gondolt, hogy bezzeg néhány esztendővel ezelőtt még egy cseppet sem bánta volna, ha minél több szoknya forog körülötte. Aztán hazasétált, és elhatározta, hogy a második unokájánál már el nem mozdul a szülőszoba mellől, és maga győződik meg róla mindjárt az első pillanatban, hogy fiút vagy lányt hozott-e a gölyva.

Azóta idősödő úr naponta három órát gügyög a lányunokájának, és egyre azon jár az esze, hogy tíz-egynéhány esztendő múlva, ha végigsétál a debreceni korzón a leányunokájával, kortársai még irigyelni is fogják, honnan szerzett megint egy fiatal csajt.

Csak azok a gratulációk, csak azokat tudná felelni.

(1)

Hajdú-bihari cég Kínában

Magyar kiállítást rendez a HUNGEXPO és az Építőipari Tájékoztatói Központ Sanghajban június közepétől. Megyénkbeli a polgári Szövetkezeti Építőipari Közös Vállalat vesz részt a kiállításon. A polgári cég a már belföldön ismerté vált CSEK (Seres-Csizi-féle) könnyűszerkezetes, alacsony költségű épületszerkezeteket mutatja be.

Fődíjat kapott

A Magyar Autóklub az ENSZ által 1985-re meghirdetett nemzetközi ifjúsági év közlekedési vonatkozású eseményeihez kapcsolódva pályázatot hirdetett az általános iskolák tanulói számára. A közlekedéssel kapcsolatos élményeinek leírásával a három fődíj közül egyet Kecskés Emese, a hajdúszoboszlói Thköly Általános Iskola ötödik osztályos tanulója nyert el.

A fődíjat, a kempingkerék-párt június 4-én Kardos Zoltán, a Hajdú-Bihar megyei Autóklub titkára adta át.

Egyszerű

A két történet két boltban játszódik. Az első:

- **Huszonyolcas lábra szeretnék zoknit venni.**
- **Tessék, 32 forint.**
- **Egy gyerekközní, miért?**
- **Mert tiszta pamut, kérem.**

A második:

- **Huszonyolcas lábra keresek bokazoknit.**
- **Parancsoljon, 9,80.**
- **Csak? — szalad ki a számon. — Miért?**
- **Mert tiszta pamut — mosolyog az eladó tudatlanságomon.**

I. G.

(MTI)

AZ ÜNNEPI KÖNYVHÉT KÖNYVEI

Németh László élete képekben

Már tíz éve halott. Nagy írónemzedék hatalmas életművet létrehozó képviselője volt: olyan alkotó szellem, akinek sugara messze túlrejt az irodalmi élet határait. Író, gondolkodó, pedagógus, orvos egy személyben: kivételes sűrűmánya az emberi képességeknek.

Az ünnepi könyvhét kegyeltes kiadványában a Gondolat Kiadó képekben idézi fel alakját, életútját, fontos mozzanatait. A reprezentatív album a bölcsőtől a koporsóig mutatja be Németh László sorsának alakulását, pályájának meghatározó helyszíneit, eseményeit, s az élet végigkísérő személyeket: családját, íróbarátait, harcos társait. Nem kétséges, hogy a kötet összeállítását — felesége, lánya, veje — egyfajta családi szemszögből válogatták a fényképek és a szövegrészeket, de nincs okunk aggodni az arányok esetleges eltolódása miatt, ha tudjuk, hogy az érzelmi háttér és a nyugodt munkafeltételek biztosítása dolgában milyen szerepet töltött be az író életében a szűkebb környezete.

Könyvkiadása óta azonban a fejlemények követését, ha a kötetet az életű események írásos, kronológikus áttekintése is kiegészíti. A kötet ugyanis bizonyos jártasságot feltételez Németh László munkásságában, de bármennyire látszik is életműve mindjobban nemzeti tudatunk részévé válni, ismerete annyira még aligha mondható általánosnak, hogy a róla szóló fényképalbum

szerű írás. Mindez irodalmunknak a realizmus, a szociográfia, az újságírói műfajok felé való tájékozódását, hajlását is mutatja.

Vegyük példának Galsai Pongrác önéletrajzi beszámolóját Pécs felszabadulásának mozzanatairól, K. Grandpierre Emil ironikus hangú családörténeti emlékezéseit, Moldova György rutinos riportnovelláját s a kötet egyik legsikerültebb írását, Lakatos Istvánnak az esszé színvonalig emelkedő *Ozvegy és leánya* című „rajz”-át, mely fontos irodalomtörténeti emlékek és fényű felidézése közben rámutat a nagy ember árnyékában élő „kisemberek” megpecsételt sorsára is. A halokló Babitsról és családjáról van szó. Új színt visz a hagyományos elbeszélések körébe *Jóka Anna Doktorvilág* című története, mely éles íroniájával a fontoskodó nagyképűséget és bárgyú, megszüdült környezetét idézi tragikumba (vagy legalábbis tragikomédiába) zuhanó befejezéssel.

A hagyományos, eseményekhez, mozzanatokhoz fűződő, érdekes, napjainkra jellemző alakokat felvillantó történetek mellett (még egyszer: Az első nap) találunk elbeszéléseket, melyek a mélylélektan felé tájékoznak a külső események világát, például Csaplár Vilmos *Zsigmond* című, egyetlen mondatból felépített írás; monológja egy rejtelmes gyilkosról (mintha a gyilkos magyarázná a bizonyítványát) vagy Nemes Györgynek egy magáramaradottságban alkohollyal szelődő orvosi vizsgálata s *Osztoján Bélának* a realizmus s szürrealizmussal oldó cigánytörténete. Kiemelkedőnek tartjuk e sorban a fiatal *Krasznahorkai László* stílusbravúrának is beillő kétrészes *Hejman, a vadór* című elbeszélését (minden azon múlik, honnan nézzük). *Tandori Dezső* verébennovellája szokott témájával, bőbeszédűségével a veretek „mélylélektanáról” s élelmészük nehézségeiről (mintha szabadon nem tudnák megkeresni a kenyeriket) a szürke unalmi képviselői erős ellenhatású a sok érdekes történetnek. Lehet, hogy *Szabó Magdának*, *Tatay Sándornak* az elmúlt évben nem jelent meg ide illő elbeszélése, de távollétüket hiányoljuk. Amilyen helyes továbbá a közölt írók arcképeinek közreadása, olyan fontosnak tartanánk, hogy korukat egy-egy évszám jelölje, de kisebb, pár soros életrajz sem ártana befejezésül. (Magvető)

T. G.

Tóth Béla

ISKOLA és élet

Fórum 83/84

Az iskolai nevelőmunka rendszeres fejlesztésének alternatívái (I-II.) és Innováció az iskolában (III.)

A kiadványt maguk a szerkesztők mondják „szabálytalan” műnek. A több műfajú, igényes tudományos elemzést, gyakorlati tapasztalatokat és dokumentumokat egyaránt tartalmazó két kötet kiadásával a KLTE Neveléstudományi Tanszékének munkatársai tájékoztatni kívántak — többek között — az 1980 és 84 közötti időszak kutatási tapasztalatairól és az ehhez is kapcsolódó Fórum eseményeiről.

Az első kötet tartalmazza a 6-os kutatási főirány 415. kódszámú kutatása négyéves munkaszakaszának témazáró beszámolóját és az ehhez kapcsolódó tanulmányokat. A második kötetben, amely az Innováció az iskolában címet viseli — a 83-as fórum eseményeit összefoglaló ismertetést követően — iskolák, itt az említett tanszék által orientált kutatómunkájának eredményeiből olvashatunk válogatást. Ehhez kapcsolódóan a Fórum 83 anyagából vett dokumentumok, kitékintés a hazai és külföldi innovációs kutatások helyzetére s egy az iskolai innováció lélektani feltételeit fejtegető pszichológiai tanulmány. Bár az egyes részeket önállóan, az egész kiadvány végül mégis egységes benyomást kelt. Ez főként annak köszönhető, hogy a két kötetet végig áthatja az elmélet és a gyakorlat közötti alkotó és kölcsönös kapcsolat igénye.

E rövid írásban nem vállalkozom a kötet részletes ismertetésére, azokat a gondolatokat emelem ki, amelyek érdekeltni tudják a kiadványt jellemző sokszínűséget, tudományos igényességét és az ezzel egyidejű gyakorlati orientáltságot.

A témazáró beszámolóból kiderül, hogy a kutatás egyik legfontosabb célkitűzése az iskolák innovációs képességének feltárása és fejlesztése.

A témát kutatói sokoldalúan, széles tevékenységstruktúrából kiindulva közelítik meg. Elemzik az iskolákban kialakult tevékenységstruktúrát, az — elsősorban a középiskolák — tanulók világnézetére ható iskolai és iskolán kívüli tényezőket, a tudat és magatartás-formálás iskolai feltételeit. Vizsgálják a teljesítménykudarcat eredményező mozzanatokot, valamint a közösségi munkatevékenység értékformáló szerepét.

Izgalmas témákat dolgoznak fel a beszámolóhoz kapcsolódó tanulmányok is. Petríkás Árpád — többek között — arra keres választ, hogy miként tehető alkalmassá a pedagógusközösségek az elmélet gyakorlati alkalmazására. Breznányi László és Kiss Tiborné vizsgálata bebizonyítja, hogy az iskolai feltételek nem érteket a közösségi és egyéni érdekeltégek egyidejű érvényesítésére. Sass Attila empirikus vizsgálat adatai elemzésekor arra a figyelemre méltó következtetésre jut, hogy a tanulók szemléletformálásában csökken az iskola, ugyanakkor nő az iskolán kívüli tényezők (család, kortárs csoport stb.) szerepe. Polonka Mária a tanulással, mint alapvető tevékenységgel, az iskolai tevékenységstruktúra szervezésével foglalkozik. Barthané Kmetty Éva összehasonlítja a három középiskolai iskolatípus tevékenységstruktúráját, és megállapítja, hogy lényeges eltérések vannak elsősorban a fizikai munka, a kézületi és szabad idős tevékenység arányában. Bodnár Gabriella a tanulók és szüleik kapcsolataiban és a pedagógusok értékelő vi-

szonyulásában találja meg az iskolai teljesítménykudarok néhány döntően fontos okát. Scheibert Ferenc a tanítók szakmai felkészítését szeretné hatékonyabbá tenni a neveléstudomány ismeretek oktatásának megújításával. Vida Péterné gazdag szakirodalmi kitékintést is tartalmazó tanulmányban egy, a játékkal és a játékosággal foglalkozó vizsgálatot ismertet.

Különös érdeklődésre tarthatnak számot az iskolai tapasztalatokat ismertető írások. Fájdalmasan aktuális problémát boncolgat a szakmunkástanulók tanulmányi sikertelenségéről szóló tanulmány (Szabó Endre). Örvedetes, hogy a gondok felsorakoztatását megoldási javaslatok követik. Izgalmas közelíti meg Nagy László a pedagógus szerepét — gyakran és sokféle módon elemzett — problémakörét. Tanulmányosan ir Ferenczi István az iskolai munkaközösségek helyéről és szerepéről a helyi nevelési rendszerben. Egy négytagú pedagógus munkacsoport a tanulók tevékenységstruktúrával és életmódjával kapcsolatban végzett vizsgálatot. Örvedetes, hogy a felvázolt helyzeteket az ehhez kapcsolódó pedagógiai teendők is követik. Újszerű megvilágításban, az esztétikai nevelés oldaláról közelíti meg az osztályfőnöki tevékenység kérdéskörét Ládai Józsefné.

Továbbgondolásra érdemes információkhoz juthatunk a közölt dokumentációkból: a két iskolakonferencia anyagából, egy példamutató középiskolai programból és egy konkrét iskola gyakorlati tapasztalatairól szóló igazgatói beszámolóból.

Miután megismerkedhettünk a kutatást szervező elméleti szakemberek és a velük kapcsolatban álló gyakorló pedagógusok néhány — egymással több ponton összecsengő — tapasztalatával, izgalmas csattanóként következnek a tudományos monográfiák az innováció fogalmáról, illetve az innovációs kutatások és iskolai kísérletek hazai és külföldi helyzetéről (Kovács Sándor és Bakó Gyöngyi írásai). Új szint és változatosságot ígér a két külföldi tanulmány az iskolai újításokkal kapcsolatos tapasztalatokról (szerzők: Radziewicz és Rusakowska).

A fejlesztés, a fejlődés új és korszerű szempontjait veti fel Balogh László zárótanulmánya. A szerző helyesen tekinti a vezető felkészültségét, alkotó hozzáállását az iskolai innováció egyik legfontosabb lélektani feltételének. Nagy hangsúlyt helyez olyan fontos tartalmakra, mint a kreativitás lehetőségének biztosítása a neveléstudomány tagjai közötti emberi kapcsolatok, a formális és az informális struktúra, a csoportnormák alakulása a nevelőközösségben.

A kötetben felvetett — s nyilván csak kis hányadukban érintett — problémák széles körű érdeklődésre tarthatnak számot. A gazdag bibliográfia egyes témák elmélyültebb tanulmányozására is lehetőséget ad. A kötet időszerűségét fokozza, hogy a KLTE Neveléstudományi Tanszék a napokban szervezte meg hagyományos fórumát, ahol nyilván a kiadványból megismert problémák egy része is továbbvitásra kerül. Kiáncsian várjuk az e rendezvény tapasztalatairól is informáló újabb publikációkat.

Szekeşvári Ferencné
OPI tudományos munkatárs

Körkép '85

A könyvheti könyvek sorában Körkép '85 címmel megjelent az elmúlt évben folyóiratunkban napvilágot látott elbeszélések gyűjteménye: 35 író 35 kisebb-nagyobb novellája Kardos György válogatásában. A hozzáértő válogatás következtében az elbeszélések szinte keresztmetszetként adják e műfaj hazai állapotának, tükrözik jellegzetességeit annál is inkább, mert művelői, a szerzők között ott találjuk mind az idősebb, mind a fiatalabb korosztály képviselőit, mintha elbeszélő irodalmunk leporlóit forgatnánk.

Az idősebbek, Kolozsvári Grandpierre Emil, Mándy Iván, Szeberényi Lehel, Thutó Zsuzsa és mások mellett főleg a derékhad van erőteljesen képviselve, a 40–50 évesek nemzedéke. Bertha

Bulcsú, Galsai Pongrác, Jóka Anna, Kertész Ákos, Moldova György, Szakonyi Károly, Vég Antal stb. mellett hangot kapnak a fiatalok: Esterházy Péter, Krasznahorkai László, Nádas Péter, Osztoján Béla, Vathy Zsuzsa, hogy csak néhány nevet ragadjak ki találomra. Színesíti a tablót néhány, a szomszéd államokból hozzánk költött író, Bodor Ádám, Csiky László, Köntös-Szabó Zoltán, Vári Attila írása.

A műfajon belüli típusok skálája is széles, változatos. A hagyományosnak mondható elbeszélések mellett — mint Bertha Bulcsú novellája, Császár István Rév Zoltán-története, Csiky László Vendégjátéka vagy Nádas Péter történeti elbeszélése — legtöbbször a dokumentum jellegű vagy önéletrajzi, riport-

Megjelent az Alföld júniusi száma

Kassák Lajos: *Szenaboglya* című naplójának újabb részletét közli az Alföld szépirodalmi rovata bevezető írásként. A rovatban olvashatjuk még *Határ Győző* verseit, valamint Tóth-Máté Miklós elbeszéléseit.

A júniusi szám külön blokkot szentel az Alföld Stúdió tagjainak. Dusa Lajos, Fucskó Miklós, Bottyán Katalin, Sz. Kima László, valamint G. Nagy Ilián verseit olvashatjuk. A folyóirat *Költők műhelyében* című sorozata most Torna József alkotás-lélektan-írását hozza.

A Tanulmány rovatban Kulcsár Szabó Ernő Németh László '43 utáni regényeiről szól, ugyanakkor a poétikai módszeréről természetét elemze. Füst Milán nagregényét, A feleségem történetét *Bálint Péter* vizsgálja Átok és áldás címmel. A Fórum rovatban Tamás Attila, Imre László és Tóth Pál Péter dolgozatait olvashatjuk H. G. Gadamer *Igazság és módszer* című művéről; Herczeg Ferenc történelmi regényeiről, valamint az 1943-ban megjelent s most ismét hasonmás kiadásban napvilágot látott Szárszó — 1943 című dokumentumgyűjteményről.

A Kritika rovatban Erdei T. Sándor, D. Rácz István, Keresztury Tibor, Kecő Imre, Pósa Zoltán és Bertha Zoltán recenzióit olvashatjuk Csorba Győző, Képes Géza, Bihar Sándor, Zelei Miklós, Pinczési Judit, valamint Kántor Lajos könyveiről.

alföld

IRODALMI MŰVELŐDÉSI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

„SZENABOGLYA”
KASSÁK LAJOS NAPLÓJA

HATÁR GYŐZŐ VERSEI
AZ ALFÖLD STÚDIÓ
KÖLTŐI

„KÖLTŐK MŰHELYÉBEN”
TORNA JÓZSEF ESSZÉJE

TANULMÁNYOK
NÉMETH LÁSZLÓ
ÉS FÜST MILÁN
REGÉNYEIRŐL

POMOGÁTS BÉLA
MAGYAR ELBESZÉLŐK
NYUGATON

HARMINCHATODIK ÉVFOLYAM

1985/6

Magyar elbeszélők Nyugaton, illetve Nagy magyar költők angolul címmel Pomogáts Béla és Szilassy Zoltán közöl dolgozatot a Figyelő rovatban.

Az Alföld júniusi számának illusztrációs anyagát Burai István tusrájai közül választották.

Bach—Händel-émlékhangverseny

A Kőlcsey Művelődési Ház zsinagógájában tartotta elsősorban vonós — kultúrát emlékező hangversenyt a Kőzalkalmazottak szimfonikus zenekara Bach és Händel műveiből.

A nagy számban összerendezett közönség előtt elhangzott koncert kapcsán ismételtlen és állandóan fokozódó hangsúllyal kell felhívni a figyelmet arra a meggyőződéssel és makacs kitarással folytatott jelentős munkára, amit a Tóth László vezette zenekar évtizedek óta végez Debrecen zenei életében. Úgy érezzük, hogy a város jelentős számú, fősős idősvel energiával rendelkező hangszere képzetségű muzikusai nincsenek tudatában annak, hogy a Kőzalkalmazottak zenekarának kerete milyen lehetőséget biztosíthatna számukra, hogy megvalósítsák hajdani vágyukat, amikor még a zenét hivatalos választották.

E gondolatot az inspirálta, hogy a Kőzalkalmazottak zenekara ezen az estén a zenei stílus lényegével és az előadás átéltségével maradt adósunk, amelyek megvalósításához szükség lett volna ezekre a muzikusokra is. Tóth László karmester szinte lehetetlenségre vállalkozott, amikor ennyire különböző előkép-

zettségű és hangszeres — rájú zenészel a legkényesebb és legnehezebben kivitelezhető stílus remekműveit a maguk monumentális voltakban megvalósítani remélte. A polifon zene minden szövege a kicsi szöveg maximumát kívánja meg a zenekartól, s a hangok pusztá megszóllaltatása még nem éretny, mint esetleg egy másfajta műben, amelyben a dallamot játszó, kidolgozott első hegedűszólam talán elfelejteti a kísértő szólamok vérszegénységét. Jelen esetben az sem segített sokat, hogy a vonósok több mint harmada és a fúvósok fele kiegészítő, „hivatásos” zenész volt, mert az a barokk zenében az egyes csoportok „tömbje” érvényesül, amelyeken belül a precízen és egyformán megvalósított zene biztosítja és valósítja meg a polifon mondanivalóját: a szólamok kontrasztját, plaszticitását s ugyanakkor teljes önállóságát.

Ezek a nagyon szigorúnak tűnő bíráló szavak nem jelentik azt, mintha Bach és Händel zenéje nem hatott volna élményszerűen ezúttal is. Az elmaradhatatlan sikert ezen a hangversenyen elsősorban a MÁV Filharmonikus Zenekar szólólistájának játéka biztosította: az eszményien szép és átélő hangon hegedülő *Sánta Zoltán* s a tárgyilagoss, világos intelligenciával játszó *Gomóriné Gellén Judit* (Bach d-moll kettős-érseny). Händel Vizi zenében Császár János trombitája és Gellén László oboájátéka emelkedett ki. Gellén László emellett még a g-moll concerto grosso oboaszólistájaként is közreműködött. Ennek harmadik tételében az est csúcspontját jelentette. A Kőzalkalmazottak zenekara hangversenyének egyik visszatérően kedves vonása ritkán hallott művek műsorára tűzése és előadása. A műsor végén ezúttal Bach és Händel oratóriumaiból-kantatáiból válogatott Tóth László, élve azzal a lehetőséggel, hogy rendelkezésére állott a Kőlcsey Művelődési Ház ifjúkórusa (karigazgató Tamási László). A női kórus és zenekarra írt részletek kellemes és derűs színtelétal gazdagították és fejezték be a hangversenyt. Természetesen a rövid múltú kórus még nem rutinos oratórium-énekkar. Az énekes hangját a zenekarral történő együtt éneklés is befolyósolta, elfogódottá tette. Szatmári Endre

LABDARÚGÓ NB II

Értékes két pont a kánikulában

D. Kinizsi-Sopron 1-0 (0-0)

Debrecen, nagyerdei stadion. Vezető: Kurmai (Leja, Pinter). D. Kinizsi: Vadon - Vajda, Takács, Sebők - Fehér, Magyar, Á. Szűcs, Andriko - Bruder, László. Magyar L. Edző: Makray Balázs. Sopron: Horváth Gy. - Goszola, Benkő, Horváth L. Nagy, Csóka, Tamás, Vámos, Fehér II. - Wlcsék, Dercsár. Edző: Gyuró Ferenc. Csere: Csóka helyett Szalay a 68. Magyar L. helyett Barna a 72. Tamás helyett Nemeth a 72. percen. Góllövő: László az 57. percben. Sárja lap: Valda a 15., Bruder a 29., Szűcs a 78. percen. Születésnap: 6-3 (4-3) a Kinizsi javára.

Bruder (balról) és Fehér a soproni védők között (Fotók: Iklódy János)

A második percben Csóka hibájából Magyar L. az alapvonalig futhatott, de túl messzire szállt a jobb oldalra átküldött labdája. A 15. percben egy szabálytalan szerelés után Vajda reklámlát, s ezért sárga lapot kapott. A félidő közepén László rúgást kapott a lábába, ezért percekig lekenyszerült a pályáról. Csaknem eltelet felőre, amikor Bruder páros lábál rátartott Vámos lábára, ezért ő is sárga lapot érdemelt. Majd a soproni kapunál László begurítása sikerült gyengére, a másik oldalon Csóka lövése szállt messze fölé. A 38. percben Szűcs nyolc méterről mellé lött, majd Magyar A. találta teliibe Horváth I.-t.

A második félidőben az 53. percben Horváth Gy. László elől szedte fel bravúrral a labdát.

Az 57. percben Csóka a soproni 16-os jobb sarkának közelében rátartott Magyar L. lábára. A szabadrúgást Andriko lötte be, s a labda a 11-es pontnál Benkő felé elpattant. A szemfüles László a meglepett védők előtt kiugrott, elérte, s nyolc méterről a bal sarokba gurított. 1-0.

Tíz perccel később Wlcsék egy lefordulást követően a jobb kapufát találta teliibe, majd a kipattanó labdát Takács visszafejelte Vadonnak. A 72. percben László

összefutott egyik társával hat méterre a soproni kaputól, s odalett a helyzet. A 76. percben Szűcs buktatta Vámos, majd kétszer is reklámlát, s ezért jogosan sárga lapot kapott. A 80. percben Andriko nyolc méterről leadott lövését védte bravúrral a soproni kapus, aki az utolsó pillanatban a debreceni Fehér két próbálkozását is ártalmatlanítani tudta.

Az alacsony színvonalú találkozó a nagy meleg elbágyasztotta az ellenfeleket. Az első félidőben nem forogtak veszélyben a kapuk. A másodikban védelmi hibát használt ki a hazaiak gólkirálya, s két pontot érő találatot ért el. A vendégek előtt két egyenlítősi alkalom kínálkozott, de egyszer a kapufa mentett, egyszer pedig Nemeth jól emelt. A több helyzetet kialakító debreceniek győzelmes szerencsés körülményben születte meg, de megérdemelt.

Jók: Takács, Szűcs, László és Fehér (leszámítva az utolsó percekben kihagyott helyzeteket), illetve Horváth Gy., Goszola, Vámos. Cs. Z.

Az NB II. további eredményei: Dunaujváros-Bakony Vegyész 1-3, Vác-Kazincbarcika 1-0, 22. sz. Volán-Baja 1-3, Metripond-Salgótarján 1-0, Diósgyőr-Keszthely 3-0, Bauxitbányász-Szolnok 1-1, Siofok-Nyíregyháza 2-2, Nagykanizsa-Szekszárd 1-2, Czd-Bp. Volán 0-2.

Az NB II. állása két fordulóval a befejezés előtt

1. Bp. Volán	36	22	8	6	77-46	52
2. Siofok	36	19	11	6	61-36	49
3. Vác	36	18	12	6	59-30	48
4. S. tarján	36	17	8	11	48-32	42
5. D. Kinizsi	36	16	10	10	61-52	42
6. Szolnok	36	16	9	11	56-38	41
7. Diósgyőr	36	17	10	9	70-49	40
8. Sopron	36	14	11	11	46-44	39
9. Nyíregyháza	36	17	8	11	50-33	38
10. K.-barcika	36	12	12	12	43-38	36
11. D.-újv.	36	11	14	11	43-36	36
12. Metrip.	36	12	11	13	40-38	35
13. Baja	36	11	10	15	43-51	32
14. Szekszárd	36	10	15	12	42-56	31
15. Keszthely	36	11	8	17	38-45	30
16. Ózd	36	10	16	10	35-43	30
17. B. Vegy.	36	11	8	17	44-56	30
18. N.-kanizsa	36	10	9	17	48-62	29
19. Bauxitbányász	36	4	9	23	31-90	17
20. 22. sz. Volán	36	4	7	25	35-79	15

*** a Diósgyőrtől és a Nyíregyházától 4-4 büntetőpont levonva. (MTI)

JÓL GURÍTOTTAK A LÁNYOK

A bajnokságot nyert ifjúsági tekezőnők

Egy sportág újra hallat magáról! — summázhatnánk a tekepályák körül mostanában történeteket. Alig több mint egy éve még volt egy NB I-es női tekecsapata a DMVSC-nek — amelynek léte az élvonalban tisztázatlan volt, s bizonyos körülmények között a hazai tekezők óta a róla szóló hírek sportoldalunkon kisebb terjedelmre kárhoztattak. Míg néhány héttel ezelőtt újra hallani lehetett egy „első osztályú” eredményről az NB II szűkességébe olvadt debreceni csapat két tagjának jóvoltából. A Budapestten sorra került országos bajnokságon Földi Mária egyéniben, míg Dembrowszky Évával együtt párosban is aranyérmes lett. Orosz József tanítványai az egész hazai ifjúsági elmezőnyt — NB I-es csapatok tagjait is — megelőzték, s hazatérve a gratulálók meg is szorongatták a kezüket. Erdemes elgondolkozni, mindössze ennyi elismerést érdemelnek? Ismerkedjünk meg velük, akik — a sportág sajátosságából fakadóan — golyókkal és bábuokkal kovacsoltak sikereket.

véré közül János labdarúgó volt, László ma is aktívan tekezik. Mégis István vitte magával a D. Volán edzéseihez, ahol kezdetben állítóként segédkezett, utána maga is hozzáfogott a gurításhoz. Budai László edző 14 éves korától tanácsokat adott neki, de a Csokonai Gimnáziumba járó lány mégsem tudta rávenni, hogy csapatához igazoljon.

— Id. Rigó Dezső 1981-ben felkeresett otthon, és a DMVSC-be invitált. Így első egyesületelem ez a klub lett, ahol négy éve Orosz József edző irányítja edzéseinket — említi Marika.

A még mindig ifjúsági, korosztályba tartozó sportolónő — hiszen a tekezők 23 éves kor után lesznek felnőttek — az NB I-ben is szerepelt, jelezte viszont az NB II keleti csoportjának közepmezőnyében vegetáló együttesrel utazik a versenyekre. Hogy lelkese és bizonyítási vágya nem csökkent, azt számos előkelő helyezése bizonyítja. 1982-ben teljesítette az ifjúsági aranyjelvényes szintet, tavaly pedig 4 alkalommal érte el, majd szárnyalta túl a felnőtt I. osztályú minősített eredményező 415 fát. Az elmúlt év eredménylistájához tartozik a szegedi Fesztivál Kupa felnőtt egyéni bajnokságon szerzett ezüstérem, a Szolnokon megtartott területi ifjúsági bajnokság megnyerése és a Szobathelyen rendezett országos ifjúsági párosvidékajnoki cím (klubtársával, Barna Drzsébettel együtt kapták).

— Hetenként általában három edzést tartunk és egy-egy foglalkozás alkalmával százszor-száznegyvenszer gurítunk. Úgy érzem, ez az edzőmennyiség elég nekem. A foglalkozások alkalmával mindenki tudja, hogy mit kell csinálnia, bár a technika csiszolásában elengedhetetlenek az edző tanácsai.

Földi Mária — aki a BIOGAL Gyógyszergyár kémia III. üzemében ioncsereelőként dolgozik három műszakban — egyéni legjobbjá 467 fát, ezt idegenben, Szentesen érte el, míg hazai pályán 462 a rekordja. Az ifjúsági magyar bajnokságot nyert versenyzőhöz, bár alig egy hónapja férjhez ment. Sportkedvelő családból származik, hat test-

NSZK-ban rendezett világ-bajnokságon vett részt. Az említett eredményekkel Földi Mária mindenképpen helye lenne a magyar csapatban, így nem véletlen, hogy előtte legfőbb célként a válogatottság elérése lebeg.

Dembrowszky Éva

— A sporttevékenység és a sporttelmények nagyon fontosak az életemben — mondta beszélgetésünk közben Dembrowszky Éva.

Mintegy szavai igazolása a megjelenése, amely sportosan dinamikus, mozgékony. Még általános iskolás volt, amikor kapcsolatba került a sporttal. 1973-ban egy atlétikai tehetségkutatón tűnt fel. Atlétiként őt országos bajnokságot nyert és tagja volt a magyar utánpótlás-válogatott keretnek az egyik legnehezebb és legösszetettebb számban, a hétpróbában. Ilyen előzmények után a legtrikább esetben szakítania a fiatal élversenységi sportágakkal, Éva mégis így határozott.

— Sikeres atlétikai pályafutás kezdetén miért hagytad abba? — kíváncsiskodtam döntése okáról.

— 1979-ig Szűcs Kornélia irányította az edzéseimet, majd Kovács Csaba edző csoportjába kerültem. Röviden megfogalmazva a terhelés, a sprintelés miatt sokat fájt a térdem, ezért döntöttem úgy 1983 augusztusában, hogy befejezem az atlétikát.

Az edzője és a szakosztály vezetői könnyen lemondtak róla, pedig ilyen eredményeket felmutató tehetség nem minden nap jelentkezik az atlétikában, itt Debrecenben sem.

— Egy napig sem tudtam sport nélkül élni — folytatja Éva. — Ezért jelentkeztem a tekezőknél. Először ifiként szerepeltem, az akkor NB I-es DMVSC együttesében, de az elmúlt ősszel már állandó csapattag voltam a felnőtt között. Sajnos az együttes jelenleg a II. osztályban szerepel. Háromszor edzőnk egy héten munkaidő után. Ezenkívül hetente még két alkalommal futok, mivel MHSZ összetett honvédelmi versenyeken is rajthoz állók. Jelenleg például az országos bajnokságra készülök.

— Az országos ifjúsági tekebajnokságra készülés közben gondoltál-e a győzelemre?

— Edzőm, Orosz József biztatott bennünket, de az első bajnokságon, amelyen indultam, ilyen merész vágyaim nem voltak. Ráadásul két hétel korábban kifordult a bokám terepfutás közben, ami nehezítette a közvetlen felkészülést. Ezért nagyon boldog vagyok, hogy ilyen szép sikert értünk el. — Másképp évi tanulóid után országos bajnokságot nyertél. Ez az eredmény hogyan befolyásolja a további sporttevékenységedet, milyen célokat küzdesz az elkövetkezendő időszakban?

— Ez évben még egy alkalommal kell 400 fát fölött gurítanom, és akkor elírem az ifi aranyjelvényes szintet, de a felnőtt I. osztályú szint is csak 415 fát. Edzésen már többször teljesítettem. Van egy komoly célom, amit nehéz lesz elérni, de megpróbálom. Hasonló szintre akarok kerülni a tekében is, mint atlétikában voltam.

Csúbak Zoltán
Hajdu Károly

FÉRFI KÉZILABDA NB I

FTC-D. Dózsa 26-23 (11-12)

Debrecen, városi sportcsarnok, 400 néző, vezette Klement és Papp. FTC: Török - PODOR 6, Kovács 2, KLEMÁN 6, Fábán 3, CSIZMADIA 5, Méri. — Csere: Mol-

Szülőgyi egyik gólya (Iklódy János felv.)

nár 4 (3), Megyeri. Edző: Horváth István és Németh András. — D. Dózsa: Medgyessy — Pusztai, KORDAS 9 (7), Szülőgyi 4, dr. SÜLVÖLTÖS 1, Sipos 2. MENY-

HERT 5. — csere: Szabmári (kapus), Mezei 1, Péter J., Kóti. Edző: Árva Csaba.

Kiállítások: 4, illetve 2 perc.

Hétméteresek: 4/3, illetve 7/7.

Az első gólt a 6. percben az FTC szerezte, ezután feljött a Dózsa és a 17. percben 7-3-as, a 23. percben már 10-5-os vezetésre tett szert, azonban az FTC javított. A 33. percben már a fővárosiak vezettek 13-12-re, majd a 39. percben 17-14-re. A 43. percben ugyan egyenlő volt az állás (17-17), azonban a hátralevő időben inkább volt „tartása” az FTC-nek. A mérkőzés döntőnek bizonyult, hogy az FTC a szünet után a sok ziccert kihagyó Méri helyett Molnárt játszatta. A debrecenieknek néhány játékos nem ütötte meg a mérkőzés színvonalát.

F. K.

SALAKMOTOR VB

Vasárnap: európai elődöntő Debrecenben

A salakmotorozás egyéni világbajnokságának egyik európai elődöntőjét június 9-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel rendezik Debrecenben, a Gázvezeték utcai motorstadionban. A viadalal kapcsolatban Pirovska István, a D. Volán ügyvezető elnöke, a VB-vezény igazgatója — többek között — az alábbiakat mondta.

— Immár 14 alkalommal bízta meg a Nemzetközi Motorsport Szövetség (FIM) és a Magyar Autó- és Motorsport Szövetség a Debreceni Volánt világbajnoki futam rendezésével. Ez pedig igen megfizethető számunkra. Az eddigieket figyelembe véve a vasárnapi verseny a leg-

magasabb szintű, melynek rendezésére magyar egyesület megbízást kapott. A Volán 6. sz. Vállalat és elnökségünk támogatásával minden elkövetünk annak érdekében, hogy mindenki megelégedésére bonyolítsuk le a húszfutamos versenyt.

— A résztvevők? — A FIM ellenőri tisztét Jos Vaessen (Hollandia) látja el, a vezetőbíró Walter Seidl (Ausztria) lesz. A 16 résztvevőt és a két tartalékot a Wienerneustadtban és a Krskóban lezajlott közép-döntő első kilenc-kilenc helyezettje alkotja, mégpedig négy magyar, három szlovén, két-két csehszlovákiai, olasz és lengyel, valamint egy-egy holland, osztrák és

NSZK-beli versenyzőből áll a 16-os mezőny, a tartalékok: egy-egy szlovén és csehszlovákiai versenyző.

— A programról? — A versenyzők és a „hivatalos” személyek már pénteken megérkeznek Debrecenbe. Szombaton technikai értekezletet tartunk, majd délután 3 órától kötelező edzés vesznek részt a „vaspapucosok”. Vasárnap délelőtt 10 órától lesz a megnyitó, a versenyzők bemutatása, és fél 11-kor rajtolnak az első futam résztvevői. Előreláthatólag délután 1 órakor kerül sor az ünnepélyes eredményhirdetésre.

F. K.

Újra sakkverseny Debrecenben UNIVERSITAS '85

A DUSE augusztus 24-31. között Universitas '85 néven sakkversenyt rendez a debreceni felsőoktatási intézményekben továbbtanulni szándékozó fiatalok részére. Ez egyben jó alkalom arra is, hogy a fiatal sakkosok megismerjék azt a várost és intézményt, amely sikeres felvételi vizsga esetén második otthonukká válhat. A nevezési díj ellenében a versenyzők szállást, teljes ellátást, ezen felül pedig a választott felsőoktatási intézménytől a felvételit segítő oktatási anyagot is kapnak. A versenyre bárki nevezhet, aki legalább II. osztályú minősítéssel rendelkezik, és Debrecenben szeretne továbbtanulni. Minden érdeklődőt szeretettel vár és további információkkal szolgál a Debreceni Universitas SE (DUSE, Dóczy J. utca 9-11.).

Sorokban

Június 7-én, pénteken két NB II-es férfi kézilabda-mérkőzés rendeznek a megyében: D. MEDICOR-Eger (16, Klucsó, Lék-rinski) és Nádudvar-Dunakeszi (14, Atkári, Lada).

Változás. A labdarúgó MNK Hajdu-bihari selejtezőjében a Nográdi iskolák tanulói.

Polgár-D. Kinizsi mérkőzését június 18-án, kedden délután 5 órától rendezik, Polgáron.

Június 7-én, pénteken délután 4 órától gróndírközásban rendeznek a megyében: D. MEDICOR-Eger (16, Klucsó, Lék-rinski) és Nádudvar-Dunakeszi (14, Atkári, Lada).

Változás. A labdarúgó MNK Hajdu-bihari selejtezőjében a Nográdi iskolák tanulói.

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Saarbrück. (4)—Wattensch. (9)	1,x	1,x	x,1	1
2. Búrdast (18)—St. Pauli (17)	1,2	1	2,1	2
3. F. Köln (10)—Sol. (6)	2,1	1,2	1	1
4. Nürnberg. (7)—Kassel (1)	1,x,2	1,x	1,x	1
5. Duisb. (15)—Darmst. (13)	1	x,1	2	1
6. Offenb. (19)—Aachen (5)	x,2	2,x	1	x
7. Arezzo (18)—Campob. (10)	2,1	x	x,2	1
8. Catania (15)—Bari (3)	x,2,1	2,x	1,x	x
9. Empoli (8)—Pisa (1)	x,2	x,2	1,x	x
10. Padova (17)—Perugia (5)	2,x	1,2	1,x	x
11. Pescara (7)—Genoa (6)	x	x,1	1	x
12. Triest. (4)—Monza (9)	1	1	x,2	1
13. Varese (13)—Bologna (16)	1,x	1,x	x	1
14. Lecce (2)—Cagliari (12)	x,1	1,x	1,x	1
15. Cesena (11)—Parma (19)	1	1,x	1	1
16. Samben. (14)—Taranto (20)	1	1	1	1

MNK-döntő

BP. HONVÉD-TATABÁNYA 5-9 (3-0)

Népsztadion, 2500 néző, v.: Jaczina. Góllövők: Kovács, Détári (2-2), Dajka.

